

TÜRK ECZACILARI BİRLİĞİ 29-30.DÖNEM III.BÖLGELERARASI TOPLANTI YAPILDI. (6-7-8- HAZİRAN 1997 SAPANCA)

III.Bölgelerarası Toplantı Sakarya Eczacı Odasının evsahipliğinde, son derece başarılı bir organizasyonla gerçekleştirildi.

34 eczacı odamızın katıldığı toplantı üç gün sürdü.

Bölgelerarası Toplantının ilk günü açılış konuşmaları ve TEB Merkez Heyeti Çalışma Raporunun sunulması ve eczacı odalarının rapora yönelik görüşleri ile bölgesel sorunların tartışılmasına ayrıldı.

Bölgelerarası toplantının başarılı bir organizasyonla geçmesini sağlayan Sakarya Eczacı Odası Başkanı Ecz.Nağihan Köseoğlu, toplantının açılışında yaptığı konuşmasında "ülke gündemindeki sorunların hiçbir zaman eksilmeden sürekli

artması ve bunun mesleğimize yansımından dolayı, giderek artan mesleki sorunlar nedeniyle toplantı gündemlerinin de doğal olarak yoğun olduğunu" söyledi.

Türk Eczacıları Birliği Başkanı Ecz.Mehmet Domaç toplantıyı gerçekleştiren Sakarya Eczacı Odası Başkan ve yöneticileri ve Sakarya'lı, Bolu'lu meslektaşlara teşekkür ederek başladığı konuşmasında kısaca şunları dile getirdi;

"Tüm meslektaşlarımızın 8 yıllık kesintisiz eğitimi savunduğundan en küçük kuşku yok. 8 yıllık eğitimin, kendi meslektaşlarımız arasında söylemden eyleme dönüşmesi amacıyla Diyarbakır Eczacı Odamızın bize yaptığı "Diyarbakır'da bir ilköğretim okulu kurmamız" talebi tarafımızdan olumlu karşılanmıştır. Tüm odalarımızın, böyle bir okul kurulmasına yardımcı olacağını, katkıda bulunacağını umut ediyor, ayrıca tüm meslektaşlarımızın bu okulda bir tuğlasının

bulunmasını istiyoruz.

Türkiye Cumhuriyetinin kuruluş felsefesi olan akıl ve bilim yoluyla çağdaş uygarlığa ulaşmak ülküsünden asla ödün veremeyiz. İlkel, acımasız sömürü düzenlerini sürdürmek isteyenlere, cumhuriyetin temel ilkelerini aşındırmak isteyenlere dur demeliyiz.

Devletin temel ilkelerini dine dayandırmak isteyen şeriat özlemcilerinin darbe davet ettiklerini görüyoruz. Bizler, şeriat-darbe ikileminde kalamayız. Her ikisinde de demokrasinin yok edildiğini biliyoruz. Çözümün parlamenter demokratik sistemde olduğunu belirtmek istiyoruz.

Eğitim, sağlık, adalet, savunma ve ulaşım alanında kamunun mutlak rolünün ortaya konduğu, bu hizmetlerin çağdaş hale getirildiği politikaların ülkemizde oluşturulması gerekiyor.

Ülkemiz, gözünü çağdaş toplumlara çevirmek durumunda. Ülkemizin % 51'ini teşkil eden kadınlarımızın parlamentodaki temsil yetilerinin azlığının altını çizmek istiyorum.

Dün, 5 Haziran Dünya Çevre günü kutlandı. Geri dönüp baktığımızda, bir yıl veya beş yıl içinde çevre için ne yaptığımızı düşünmek zorundayız. Bu ülke insanının, çevresiyle birlikte mutlu olabileceğini artık görmezlikten gelemeyiz.

Hepimiz çok iyi biliyoruz ki, çevre konusunda ilk aklımıza gelen, Bergama insanının sokaklara çıkarak, siyanürlü altından kurtulma çabalarıdır. Doğrusu, dünya siyanürlü altından kurtulmaya giderken, Bergama insanı bu olguyu kendi etrafında, ülkesinde istemezken, siyasilerin hala direktmesi ve dayatmasını anlayabilmek mümkün değildir. Ülkemiz topraklarının her gün, bir önceki günden daha fazla kaybolduğunu biliyoruz ve böyle giderse, topraklarımızın erozyonunun bizi

topraksız hale getireceğini de biliyoruz.

Bir meslek örgütü ve aydın kimliğine sahip insanlar olarak çevremize sahip çıkmak ve çevre bilincini, çocuklarımıza ve en yakınımıza iletmek, onlara bu bilinci aşılamak zorundayız.

Türkiye’de üretilen ilacın giderek çok uluslu tekellerin eline geçtiğini biliyoruz. Bu olguyu Gümrük Birliğine girme aşamasında uzun uzun belirtmiş ve anlatmıştık. Bugün ülkemizde giderek firma sayısında azalmalar söz konusu, ancak çokuluslu ilaç firmalarının arttığını görüyoruz. 1990’lı yılların başına kadar 8 üretici firma varken ülkemizde, bugün 27 yabancı sermayeli firma var, yine yalnız 8’i üretici durumunda, diğerleri hiçbir üretim yapmadan ve ülke ekonomisine herhangi bir katkı sağlamadan, salt pazarlama istemleri doğrultusunda ülkemize gelip, pazardan yerli firmaların kaybolmasına neden oluyorlar ve çok küçük paralarla, yabancı sermayeyle bir hat işgal ederek Türkiye’de pazarlama işinden başka bir şey yapmıyorlar.

İlaç ithalatı 850 milyon dolara çıktı. Bunun 225 milyon doları mamul ilaç. Bu ilaçlardaki eczacı karlılığını hepimiz biliyoruz; giderek eczacının ilaç üzerindeki etkinliği ve karlılığı bu anlamda düşürülüyor. 850 milyon dolar ithalata karşılık ihracat olanağımız ise 50-100 milyon dolar, bu hiçbir şekilde yeterli değil.

Patent kararnamesi çıktığında, kararnamenin geriye yönelik işlemeyeceği söylenmişti; ancak gördüğümüz kadarıyla böylesi bir çalışma yapılıyor ülkemizde. Bu durumu kabul etmemiz olanaklı değil; çünkü, böylesi bir durumda Türkiye’de yerli üretici bulmak mümkün olmayacak ve Türk pazarı tamamen yabancı firmaların eline geçecek, bu firmalar tekelleşerek pazarı belirleyebilecekler.

OTC konusunda, Danıştaya dava açmamızla yönetmelik durduruldu; ancak ilaç firmalarının durmadığını biliyoruz bu konuda çalışmalarını yürütüyorlar.

Avrupa’ya baktığımızda, çok sayıda OTC ilacının eczanelerde yer aldığını görüyoruz; ancak, ülkemizde biz reçeteli ilaçları eczane içerisine sokamazken, bir takım ilaçların bakkal ve büfelere satıldığını görürken OTC’ye olur dememiz olanaklı değil.

Eczacılık alanının sorunları da, ilaca bağımlı ve ülkenin ekonomik ve sosyal sorunlarına bağlı olarak

artıyor.

Giderek artan eczane sayısı, eczacılık fakültelerine alınan öğrenci sayısı, bu sayının kısıtlanmaması, kamu kurumları reçetelerinin eşitsiz dağılımı, kamu kurumlarında çalışan eczacıların özlük haklarının iyileştirilememesi, 17.120’ye varan serbest eczaneye karşılık kamuda sadece 2.500 eczacının çalışıyor olması, ülkemizde hala eczacısız ilaç hizmeti verilmeye devam edilmesi bir ortaçağ geleneği gibi süren sorunlar olarak karşımızda duruyor.

Bu iki gün boyunca eczacılık alanının, mesleğimizin ve örgütümüzün sorunlarını tartışırken, giderek çok büyük bir sorun haline gelen katılım paylarını ağırlıklı olarak tartışacağız.

Katılım payı sorununun şüphesiz çok yönlü nedenleri var; ekonomik, sosyal ve yasal nedenleri burada hep birlikte tartışarak bir karar ya da kararlar zinciri oluşturmaya çalışmalıyız diye düşünüyorum.”

Merkez Heyeti’nin çalışmaları hakkında da bilgiler aktaran Domaç, sözlerini; “Gün, aydın olana yakışır biçimde yaşamın her alanında aydınca tutum almak; çetelerin, ırkçı-şöven milliyetçilerin, şeriatçıların heveslerini kursaklarında bırakma günüdür” diyerek bitirdi.

Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti çalışma raporu Genel Sekreter Ecz.Betül Bilgetekin ve mali raporu Genel Sayman Ecz.Erkal Alphan tarafından sunuldu. Raporlar üzerindeki oda görüşlerine geçildi.

Toplantıda söz alan oda başkanlarının tümüne yakını eczacılık alanında yaşanan sorunların ülke sorunlarından bağımsız olamayacağı gerçeğinin altını çizirken, Isparta Eczacı Odası Başkanı Ecz.Halit Altan Doğan Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyetini “çetelere, susurluk olayına, yabancı sermayeye takılmakla(!)” suçlayarak, tepki aldı. Bölgelerarası toplantıda bu veciz değerlendirmesi ile ilgili kendisine yöneltilen eleştirileri dinleme sabrını gösteremedikleri için sanıyoruz aynı eleştirilere Isparta Eczacı Odasının yayın organı MERHEM dergisinde de yer vermişler.

İnsan Sayın Doğan’a sormadan edemiyor; “HİÇBİRŞEYE TAKILMADAN (!), tüm ülke sorunlarına kulak tıkayarak geçirdiğiniz uzunca bir dönem boyunca, bu sessiz tavrınızla hangi mesleki

sorunumuzun çözümlenmesi gibi bir başarıyla ödüllendirildiniz?"

"Sürekli aydınlık için bir dakika karanlık" gibi sokaktaki çocukların dahi ne amaca hizmet ettiğini kavrayarak katıldığı bir eylemi çocuk oyunu diye nitelemekten hiç farkı olmayan böylesi anlayışlara en güzel yanıtı toplum kendisi veriyor.

"Toplumsal sorunları bir yana bırakalım, biz sadece mesleki sorunlarımızla uğraşalım" felsefesi artık eczacılık toplumunda hiçbir şekilde kabul görmeyecek, çağdışı kalmış bir düşüncedir. Bu gerçeği görebilmenin yolu ise biraz tabanın sesine kulak vermekten, örgüt içerisinde demokratik kuralları işletebilmekten geçmektedir.

Odalar adına yapılan konuşmaların ardından Katılım Payının Ekonomik, Sosyal ve Hukuki Boyutunun Tartışılması ile ilgili gündem maddesine geçildi.

Türk Eczacıları Birliği Genel Sekreteri Ecz.Betül Bilgetekin'in yaptığı sunumun ardından odalar adına görüşler aktarıldı.

Dile getirilen öneriler doğrultusunda hazırlanan, aşağıda yer alan Sonuç Bildirgesi oybirliği ile kabul edildi.

6-7-8 Haziran 1997 tarihlerinde SAPANCA'da yapılan Türk Eczacıları Birliği 29-30. Dönem III.Bölgelerarası Toplantıda Katılım Payının sosyal, ekonomik ve hukuki boyutu değerlendirilerek aşağıda belirtilen görüşlerin meslektaşlarımıza, ilgili kurum ve kuruluşlara ve kamuoyuna duyurulması kararı oybirliği ile alınmıştır.

1. 1996 yılı sonu itibariyle ülkemizde tüketilen ilaç tutarı 2 milyar dolardır. Bu tüketimin % 62 si kamu kurum ve kuruluşları yani devlet tarafından karşılanmaktadır.

2. Türkiye'de 3800 kişiye bir eczane düşmektedir. Ancak kişi başına düşen eczane sayısında dengeli bir dağılım olmayıp özellikle büyük iller başta olmak üzere kamu kurum ve kuruluşlarının yoğun olduğu bölgelerde kümelenmiştir. Bu kümelenme, % 62 si kamu kurum ve kuruluşları tarafından tüketilen 2 milyar dolarlık ilaçtan daha fazla pay alabilmek anlayışından kaynaklanmaktadır.

3. Halkın alım gücünün giderek azalması ve

buna ters orantılı olarak ilaç fiyatlarının artması sonucu, kamu kurum ve kuruluşunda çalışanlar ve emekliler reçeteleri karşılığı vermek zorunda oldukları katılım paylarını ödemekte zorlanmakta; hatta ödemek istememektedirler.

4. Oysa 657 Sayılı Devlet Memurları Yasası, 5439 sayılı Emekli Sandığı Yasası katılım payı ödeneceğini açık bir şekilde ifade etmektedir.

Ayrıca Bütçe Uygulama Talimatı ve eczacıların resmi kurumlarla yaptığı sözleşmede, çalışanlardan ve emeklilerden katılım payı alınacağı da açıkça belirtilmiştir.

Sonuç olarak hukuki ve mali yönden; çalışan ve emekli katılım payı ödemeye, sözleşmeli eczane de katılım payı almaya zorunludur.

5. Eczaneler, sağlık hizmetinin sunulduğu yerlerdir.

Eczane ve ilaç tüketimindeki dengesiz dağılım, hizmet sunumu rekabeti yerine fiyat rekabetini getirmektedir.

Bu rekabet sonucu ne yazık ki, mesleki bilinç ve sorumluluğunun farkında olmayan bir kısım meslektaşlarımız, katılım payı almayarak, birbirimize olan saygımızın ve toplumun eczacıya olan saygısının giderek azalmasına yol açmaktadır.

Ayrıca ülkemizin ve eczacıların ekonomik kayıpları büyük boyutlara ulaşmaktadır.

6. Bu sorunun meslek örgütlerimizce yetkili makamlara defalarca aktarılmasına karşın, ilgililerin duyarsızlığı nedeniyle çözüme yönelik girişimlerimiz sonuçsuz kalmıştır.

7. Meslek örgütü yöneticileri olarak diyoruz ki; özellikle 1980 sonrası küreselleşme adı altında topluma sunulan ve dayatılan politikaların sonucu ülkemizin yaşadığı ekonomik, sosyal ve siyasal değerlerin yozlaşması giderek artmıştır.

Bu yozlaşma mesleğimizi de etkilemiş ve bir dizi olumsuzluğu doğurmuştur.

SONUÇ OLARAK,

Yetkilileri;

1. Bir an önce sorumluluklarını yerine getirerek yasaları uygulamaya,

2.Hastalarla, eczacılar arasındaki parasal ilişkiyi ortadan kaldıracak ve eczacıyı yalnızca nitelikli hizmet sunumuna yönlendirecek yasal düzenlemeleri yapmaya çağırıyoruz.

Meslek Örgütü Yöneticileri Olarak;

1.Mesleğimizdeki yozlaşmanın ortadan kaldırılması, meslek içi barışın sağlanması, karşılıklı saygı ve sevgi ortamının oluşturulması ve tüm topluma yayılması için her türlü uğraşı vereceğimizi,

2.Haksız rekabete neden olan meslektaşlarımızın kararlılıkla karşısında olacağımızı,

3.Deontolojiye aykırı davranışlarını sürdüren meslektaşların cezalandırılması yönünde denetimleri daha da sıklaştıracığımızı,

4.Yasalar ve yönetmelikler çerçevesinde en ağır yaptırımları uygulayacağımızı bildiriyor; Mesleğimizin sorunlarının ülke sorunlarından ayrı tutulamayacağını bilinci içinde sosyal hukuk devleti anlayışından hareketle **"TEMİZ DEVLET, TEMİZ TOPLUM, TEMİZ ECZACI"** özlemimizi bir kez daha kamuoyuna duyuruyoruz.

Bölgelerarası Toplantıda T.C.Emekli Sandığı'nın Sağlık Projesi ve Eczane Uygulamaları ile ilgili bir sunum yapıldı.

T.C.Emekli Sandığı Sağlık Daire Başkanı Sayın Vedat Ertürk bu projenin sağlayacağı yararları söz ederek; projenin hayata geçmesiyle yanlışların önleneyeğini, katılım payı sorununun çözülebileceğini dile getirdi. Daha sonra T.C.Emekli Sandığı Bilgi-İşlem Dairesi Başkanı Sn.Hüseyin Yılmaz projenin geniş bir tanıtımını yaptı. Projeye yönelik olarak katılımcıların yönelttiği soruları yanıtladı. Bu projenin ancak önümüzdeki yılda hayata geçirilebileceğini tahmin ettiklerini söyleyen Yılmaz, bu konuda eczacıların katkılarının ihtiyaç olduğunu da dile getirdi.

Toplantının son gündem maddesi olan Jenerik İlaç konusunda Sağlık Bakanlığı İlaç ve Eczacılık Genel Müdürü Ecz.Kemalettin Akalın ve Hacettepe Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Farmakoloji ABD Başkanı Prof.Dr.Rümeysa Demirdamar bir sunum

yaptılar.

Sn.Kemalettin Akalın Biyoeşdeğerlik kavramı ile ilgili AT, DSÖ, FDA tanımlarından yola çıkarak ülkemizdeki yasal düzenlemeler konusunda bilgiler verdi.

Prof.Dr.Rümeysa Demirdamar ise farmasötik eşdeğerlik ve biyoeşdeğerlilik tanımlarını yaparak jenerik ilaç ve İyi Klinik Uygulamalar (GCP) konusunda bilimsel gerekliliklerden söz etti. Bu konudaki uluslararası standartları aktardı.

Konuşmacılar daha sonra katılımcıların konu ile ilgili sorularını yanıtladılar.

Daha sonra Türk Eczacıları Birliği Genel Başkanı Ecz.Mehmet Domaç Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyetinin bu gündem maddesinde anlatılanlar ışığında kurmaya çalıştığı biyoanalitik laboratuvarına ilişkin beş aydır yürütülen çalışmaları hakkında bilgi verdi ve böylesi bir merkezin kurulması halinde çok iyi yetişmiş eczacılar kazanılacağını ve uluslararası kongrelerde çok iyi tebliğler sunulabileceğini dile getirdi.

Türk Eczacıları Birliği'nin yıllardır düşünce ürettiğini, fikirler ortaya koyduğunu ancak onun yaşamla bağlantısının kurulamadığını söyleyen Domaç "şimdi üretilen o düşüncelerin, fikirlerin yaşamla bağlantısı kurulur hale gelecek" dedi.

Bölgelerarası Toplantının son gündem maddesi olan Sağlık Bakanlığı ile Türk Eczacıları Birliği arasında imzalanan Kişisel Tedavi İçin Yurt Dışından İlaç Teminine İlişkin Protokol ve İşleyişi konusunda Genel Başkan Ecz.Mehmet Domaç bilgi aktardı ve katılımcıların bu konuya ilişkin sorularını yanıtladı.

Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti'nin "eczane tabelalarının standart hale getirilmesi" konusundaki Büyük Kongre kararı üzerine yaptığı çalışma ile ilgili olarak hazırlanan 10 örnek tabela katılımcıların değerlendirmesine sunuldu. Her eczacı odası bir tercih yaparak örnek 10 tabela arasından en çok beğenileni seçti.

III.Bölgelerarası Toplantı Ecz.Betül Bilgetekin, Ecz.Mustafa Turunç, Uzm.Ecz.Olcay Seles, Ecz.Alnur Kalemci ve Ecz.Erdoğan Çolak'tan oluşan komisyonun hazırladığı sonuç bildirgesi'nin okunarak oylanması ile sona erdi.